

System certifikace pokračuje

Počátek certifikace konzumních brambor a produktů z konzumních brambor v režimu kvality Q CZ se váže k roku 2020, kdy Ministerstvo zemědělství na základě Veřejnoprávní smlouvy pověřilo Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (dále jen ÚKZÚZ) certifikaci konzumních brambor a produktů z konzumních brambor v režimu kvality Q CZ.

Vedení ÚKZÚZ delegovalo Oddělení chmele a certifikace produktů se sídlem Chmelařské náměstí 1612, 438 01 Zatec, aby jako budoucí Certifikační orgán prošlo procesem akreditace v souladu s normou ČSN EN ISO/IEC 17065:2013 Posuzování shody – Požadavky na orgány certifikující produkty, procesy a služby. Akreditaci Certifikačního orgánu zajišťoval Český institut pro akreditaci, o. p. s. Posuzovateli Českého institutu pro akreditaci, o. p. s., bylo konstatováno, že podmínky pro udělení akreditace byly splněny a dne 7. 12. 2020 bylo Certifikačnímu orgánu uděleno osvědčení o akreditaci č. 746/2020 platné do 7. 12. 2023.

Certifikace třetím rokem

Samotný proces Certifikace konzumních brambor a produktů z konzumních brambor v režimu kvality Q CZ byl zahájen počátkem roku 2021, kdy mohli žadatelé o certifikaci v termínu do 30. 4. 2021 podat žádosti o certifikaci produktů B1, B2/1-3 a B3. Smlouvy o provedení certifikace a periodickém dozoru v režimu kvality Q CZ pro konzumní brambory byly uzavřeny s žadateli, jejichž žádosti byly podány bez zjištěných nedostatků nebo po doplnění chybějících

údajů. Celkem bylo v roce 2021 uzavřeno 102 smluv.

V roce 2021 bylo inspekčními týmy Certifikačního orgánu provedeno 95 certifikačních inspekci produktů B1 – konzumní brambory pěstované v režimu kvality Q CZ, 42 certifikačních inspekci produktů B2/1 – konzumní brambory zabalené a upravené v režimu kvality Q CZ, B2/2 – konzumní brambory zabalené v režimu kvality Q CZ a B2/3 – konzumní brambory upravené v režimu kvality Q CZ a dvě certifikační inspekce produktů B3 – smažené a před smažením výrobky obsahující pouze brambory v režimu kvality Q CZ. Certifikačním orgánem bylo vydáno 92 certifikátů pro produkt B1, 11 certifikátů pro produkt B2/1, 39 certifikátů pro produkt B2/2, jeden certifikát pro produkt B2/3 a dva certifikáty pro produkt B3.

Závěrem roku 2021 provedli posuzovatelé Českého institutu pro akreditaci, o. p. s., pravidelnou dozorovou návštěvu s konstatováním, že nebylo zaznamenáno žádné porušení závazků, které pro Certifikační orgán vyplývaly z udělení certifikace a doporučením ponechat rozsah akreditace v platnosti.

Rok 2022 Certifikační orgán zahájil příjem žádosti o certifikaci, a to opět v termínu do 30. 4.

Produkt B1 – konzumní brambory, jak je známe z obchodní sítě

Foto archiv autorů

K tomuto datu bylo podáno 26 platných žádostí. Žádosti doručené Certifikačnímu orgánu byly shodně jako v roce 2021 podrobeny přezkumu a v případě zjištění nedostatků v podaných žádostech byli žadatelé písemně vyzváni k doplnění údajů. I přes dostatečnou a neustále ak-

tualizovanou medializaci dokumentů na www.ukzuz.cz v odkazu Certifikace produktů se opakovala nejčastěji pochybení spočívající v neuvedení údaje o měrné jednotce produkce, byly uvedeny neúplné identifikační údaje o žadateli a nedoložení plné moci v případě, že žádost nebyla pode-

psána statutárním zástupcem žadatele.

U klientů, u kterých byly v roce 2021 provedeny certifikační inspekce a stali se držiteli certifikátů pro příslušné produkty, byly v minulém roce provedeny dozorové inspekce s cílem posoudit jednotlivé parametry

certifikovaných produktů B1, B2/1, B2/2, B2/3 a B3 dané certifikačním schématem se skutečně dosaženými hodnotami certifikovaných produktů v období mezi certifikační a první dozorovou inspekci. Držitelé certifikátů poskytli informace o měrných jednotkách jednotlivých kategorií produktů, které mají certifikovány. K dispozici byl na www.ukzuz.cz, v odkazu „Certifikace produktů“ formulář „Podklady pro dozorovou inspekci produktů B1 – B3 v režimu kvality Q CZ“. Poskytnuté údaje byly následně podkladem pro provádění dozorových inspekci. O tom, jak budou dozorové inspekce realizovány a co bude předmětem šetření inspekčních týmů, byli držitelé certifikátů informováni na pravidelných školeních pořádaných Českým bramborářským svazem, z. s., ve dnech 10. a 12. 5. 2022. Školení se účastnili jak noví žadatelé o certifikaci, tak i držitelé certifikátů.

Vzhledem k příznivým klimatickým podmínkám v jarních měsících roku 2022 byly u pěstitelů raných odrůd konzumních brambor zahájeny certifikační inspekce produktů B1 v režimu kvality Q CZ již ve druhé polovině měsíce května.

(Pokračování na str. 20)

20 ROSTLINNÁ VÝROBA

Zemědělec 9/2023

System ...

(Dokončení ze str. 19)

Ve třetí dekáde měsíce června byly zahájeny dozorové inspekce u držitelů platných certifikátů. Inspekční týmy posuzovaly období mezi certifikační in-

V roce 2022 požádalo o ukončení své účasti v procesu certifikace konzumních brambor v režimu kvality Q CZ 10 pěstitelů – držitelů certifikátů B1 a jeden zpracovatel – držitel certifikátu B2/2. Dů-

notit, je třeba vyzdvihnout pozitivní přístup všech držitelů certifikátů a poděkovat jim za jejich pečlivou přípravu jak na certifikační, tak i dozorové inspekce a vstřícnost, s jakou s inspekčními týmy v průběhu celého roku spolupracovali. V roce 2022 nebyla u žádného z držitelů certifikátů zaznamenána neodstranitelná neshoda a všichni držitelé obhájili platnost jim vydaných certifikátů.

Termíny dozorových inspekci produktů z konzumních brambor B2/1-3 a B3 v režimu kvality Q CZ v roce 2022 byly u některých držitelů certifikátů výrazně ovlivněny zpracováním laboratorních rozborů na rezidu přípravků na ochranu rostlin a na stanovení obsahu těžkých kovů olova a kadmia. Dodání výsledků v některých případech trvalo i více než čtyři týdny, v některých případech nebyly doručeny výsledky kompletní nebo nesplňovaly požadavky objednávků.

Přehled a celá historie certifikátů B1-B3 vydaných v roce 2021 a 2022 včetně dokumentů vztahujících se k certifikaci produktů z konzumních brambor v režimu kvality Q CZ je dostupná na www.ukzuz.cz – „Certifikace produktů“, odkaz „Data báze vydaných certifikátů Q CZ – konzumní brambory“.

Případné dotazy směřované na činnost a působení Certifikačního orgánu lze zasílat na e-mailovou adresu: qcz@ukzuz.cz.

Dr. Ing. Zdeněk Chromý
Ing. František Havlíček
Ing. David Petrák
Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

Zhodnocení roku 2022

Pokud máme z pohledu Certifikačního orgánu rok 2022 zhod-

Tmavší zbarvení bramborových lupínků může být způsobeno vyšší hodnotou akrylamidu

Foto archiv autorů

spekci konanou v roce 2021 a první dozorové inspekci. Držitelé certifikátů museli prokázat dodržování podmínek jednotlivých parametrů v souladu s „Certifikačním schématem pro certifikaci produktů B1-B3 v režimu jakosti Q CZ – revize 1“ (dále jen Certifikační schéma). Dozorové inspekce u všech držitelů certifikátů byly dokončeny v první polovině prosince 2022.

vody, které vedly jednotlivé držitele certifikátů k ukončení své účasti v procesu certifikace, nemá Certifikační orgán za povinnosti přezkoumávat. Ve všech případech se tak dělo na základě písemné žádosti držitele certifikátu. Doručením písemné žádosti byla držitelé ukončena platnost certifikátů.

Sklizeň výrazně vzrostla

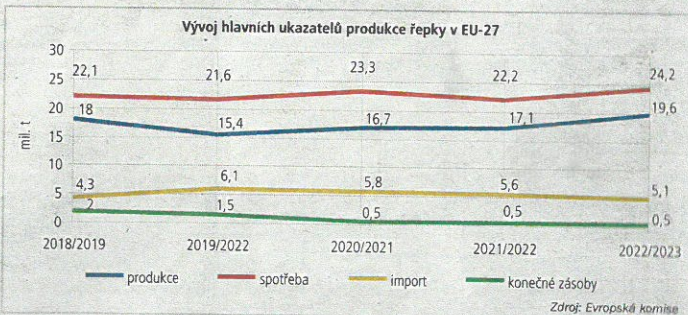
Objem sklizně řepkového semene v EU-27 roce 2022 se odhaduje na 19,6 milionu tun, což odpovídá nárůstu o přibližně 2,5 milionu tun oproti roku 2021. Celková spotřeba v EU-27 se odhaduje na 24,2 milionu tun, což je přibližně o 9 % více než v předchozím roce. Poptávka po olejinách se odhaduje na 23,3 mil. t, což je rovněž nárůst téměř o 9 % oproti roku 2021/2022.

David Bouma

Informovala o tom německá Unie pro podporu olejin a bilkovinných plodin (UFOP) s tím, že výrazně vyšší sklizeň řepky v EU-27 zřejmě sníží potřebu dovozu. Hnací silou zpracování

nejvyšší za posledních pět let, ačkoliv se původně očekávaly značné ztráty výnosů vzhledem k přetrvávajícímu suchu a horku. Podle průzkumu společnosti Agrarmarkt Informations-Gesellschaft (mbH), který UFOP citoval, je tento nárůst způsoben

V předchozím roce bylo možné pokrýt téměř 80 % požadavků zpracovatelů v EU evropskou produkcí, uvádí UFOP. V roce 2022/2023 by tento podíl mohl pravděpodobně vzrůst na 84 %. Komise proto předpokládá, že v tomto hospodářském

je pak přetrvávající vysoká poptávka po řepkovém oleji pro průmysl biopaliv a po řepkovém sroto pro krmné účely.

Unie uvedla, že podle Evropské komise se v roce 2022 sklídilo v EU-27 výrazně více řepky než v předchozím roce, a to zhruba o 2,5 mil. t. Úroda byla

zejména větší sklizni řepky ve Francii a Německu. Vyšší produkci zaznamenalo také Dánsko, Litva a Polsko. Pokles sklizně v ostatních členských státech by tak mohl být více než kompenzován. Výsledek sklizně je poprvé po čtyřech letech opět nadprůměrný.

roce bude třeba dovážet méně řepkového semene. Odhad dovozu činí 5,1 milionu tun, a je tak o 8 % nižší než v předchozím roce. Očekává se, že zásoby zůstanou oproti předchozímu roku nezměněny a budou činit podprůměrných 0,5 milionu tun.